

Cím: Hideg

Szerző: Bazsik Anna

Intézmény, kar: Eszterházy Károly Főiskola, BTK

Szak, specializáció, évfolyam: Képi ábrázolás, III. évfolyam

Témavezető neve, tudományos fokozta, beosztása: F. Balogh
Erzsébet, főiskolai docens

Témaválasztásom a tavasz környékén kezdett kirajzolódni, amikor elkezdtem a környezetemben élő, nem rokon kisgyerekeket fotózni, majd a fotók alapján őket festeni. Az, hogy a sorozatomat mire fogom felépíteni, akkor még nem körvonalazódott előttem tisztán, egyszerűen igyekeztem minél érdekesebb kompozíciókat találni. Igyekeztem elcsípni a játszó gyerekek spontán mozdulatait. Az ábrázolt gyerekek közül egyik sem a rokonom, ennek ellenére mégis közel állnak hozzám, érzelmileg is kötődöm hozzájuk, ugyanis édesanyám családi napközit vezet a saját házukban, ezért a különböző életkorú gyermekek rengeteg időt töltenek nálunk, nem ritka az sem, hogy szabad időmben én is besegítek, mint felvigyázó. Szeretem ezt a munkát, mert a foglalkozások közben megfigyelhetem a gyermekek gesztusaikat, azt a tisztaságot, és őszinteséget, ami érdekessé teszi kis személyiségüket számomra. A gyermekekre jellemző a közvetlenség, a spontaneitás, a felszabadultság, a természetesség, mely lenyűgöz, és azt szeretném, hogy a munkáim ezeket az érzéseket tükrözzék vissza.

Fontos az is számomra, hogy figurális festményeket fessek, ugyanis mindaddig, amíg a formával dolgozom, rá vagyok kényszerítve, a koncentrált megfigyelésre, a valóság értelmezésére. Az motivál, hogy minél hűségesebben ábrázoljak, a pontosságra törekedve, de mégsem görcsösen, szárazon, hanem expresszíven, egyben festőien kezeljem a felületet. Ez a tanulási folyamat izgalmas számomra, a nehéz részek alázatot igényelnek, azonban a színeknek és az anyaghasználatnak köszönhetően az „örömfestészet” élményéhez is juttatnak. A festőiség megengedi bizonyos részek átdolgozását. Az én átíratom főleg a színhasználat, a fotók erre vonatkozóan adják a legkevesebb információt. A hidegre hangoltság jellemzi a sorozatot. A kék és a zöld színek különböző árnyalatai homogén háttérként köszönnek vissza a figurák mögött. A hideg szín használata először csupán véletlenszerű volt, ám jelenleg tudatosan használom ezeket az árnyalatokat.

Az anyaghasználatot illetően temperával és tojástemperával dolgozom, vászonra. Ez az anyag számomra nagyon bevált, a pigmenteknek köszönhetően, az olaj színeihez hasonló élénkséget tudok elérni, viszont az anyag tulajdonságainak köszönhetően sokkal lendületesebben tudom fejleszteni a felületet a gyors száradás miatt. Természetesen egy kép ennek ellenére is csak a sokadig ”ülésre” lesz kész, hiszen szeretek több rétegből építkezni.

A Hideg című kép a sorozatom első darabja. Három figurát kívántam ábrázolni. A kép két szélén álló fiúk testvérek, a középső kisfiú csupán a játszótársuk, a tehát „kivülállósága” nem csak képileg értelmezhető. „Egy csapatként” jelennek meg. Mozdulatlanságuk ellenére erőteljes feszültséget szerettem volna érzékeltetni, melyet elsősorban az erős szíkontraszttal és a képkivágással igyekeztem megoldani. Az, hogy a háttér már - már nyers színe szemben

áll a figurák színes szürke, kevert árnyalataival, ezt a feszültséget szolgálja. A fény- árnyék kontraszt a figurákon is erőteljes. A bőrön használt sárgás – vörös árnyalatokat sötétkekek keretezik. „*A világos-sötét kontraszt növeli a színek hatását; a sárga hatása akkor növekszik, ha világosabbá tesszük (vagyis ha fehéret keverünk hozzá), a kéké akkor, ha sötét árnyalatot adunk neki (azaz ha feketével keverjük).*”¹ A két szín ötvözete zöld háttérként jelenik meg, kék tónussal, ami kibillenti a zöldet a passzivitásából. Ez a nyers türkiz zöld mozdulatlanul süpped a figurák mögött. Kandinszkij a következőket írja a zöld szín természetéről: „*A mélyebb árnyalatokban (a kék szín túlsúlya esetén) egészen más hangzásra tesz szert – komoly, szinte elgondolkodtató lesz. Itt is szerephez jut az aktivitás, de egészen másként, mint a zöld meleggé válása esetén.*”² A tekintetek szintén hangsúlyos szerepet kaptak, hiszen a mozdulatlanságot kompenzálni szerettem volna, hogy a merev beállítás ellenére a kép mégse legyen érzelemmentes. A „modellek” erős napsütésben hunyorognak, arckifejezésük az árnyékokkal szinte grimaszként működik. A cím mind a színekre, mind a kompozícióra egyaránt utal.

Munkám során elsősorban az motivált, hogy mindaddig, amíg megfigyelek, és tanulmányszerűen kibontok egy- egy részletet, igyekezzek mégis felszabadultan, festőien dolgozni. Az, hogy bizonyos részleteket elnagyoltan, foltszerűen festettem meg, tudatos technika. Ezzel is mind azt a játékosságot szerettem volna érzékeltetni, ami egy 5 – 6 éves kisgyermek körül megfigyelhető. Szerettem volna visszaadni azt a hangulatot, azokat az (ő korukhoz képest) érett érzelmeket, melyek visszatükröződnek tekintetükön. A játék közben lemerevedett, megörökített pillanat azt a mélységet kívánja bemutatni, ami még csak most kezd kibontakozni fiatal elméjükben. Az a tisztaság is megfogott, ami csak egy kisgyermek lelkében létezik. Amit meg kellene őrizni, nem szabadna elfeledni.

Természetesen témám megfestése közben kutattam kortárs művészeti előképek után, minduntalan Károlyi Zsigmond képei kötötték le a figyelmemet. Különösen az a sorozata, melyben különböző gyermekjátékok, főleg plüss állatok szerepelnek. Ezekben a képekben érzek némi rokonságot az én törekvéseimmel, hogyha nem is közvetlenül a gyermekeket festi

¹ Vaszilij Kandinszkij – A szellemiség a művészetben. Corvina Kiadó, Budapest, 1987, 50. o

² Vaszilij Kandinszkij – A szellemiség a művészetben. Corvina Kiadó, Budapest, 1987, 54.

mint én, de játékaikkal közvetve azt a hangulatot, közeget idézi, mely felkeltette a téma iránti érdeklődésemet.

Fontosnak tartom még, hogy megemlítsen Kaliczka Patrícia nevét is, aki szinte az én korosztályomhoz tartozik. Főleg diploma munkáját ismerve vált festészeti példaképemmé. Ugyan a témaválasztás terén, első látásra nem sok hasonlóságot lehet felfedezni közöttünk, azonban a festőiségre való törekvés, a tér képi szerepének ízlelgetése, a különböző festői rétegek szépségének felfedezése feltétlenül jelent valami szellemi rokonságot